

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročino. Reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravnništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Francišanska ul. 6/A. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Na- ročnina znaša za neorga- nizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna štev. 1.50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s čla- narino že plačano naročni- no za list. Za oglase in re- klamne notice vseh vrst je plačati po Din 2.50 od peti vrste. Inzeratni davek po- sebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Učiteljski politični klubi.

Pod tem naslovom prinaša glavni urednik »Narodne Prosvete« tov. St. St. članek, ki je poučen za osvetljenje tega vprašanja tudi za nas.

Konstatira, da je med učiteljstvom nastala prava manija za ustanavljanje politično-strankarskih klubov.

V Beogradu so se osnovali radikalni, demokratični, samostojno-demokratiški itd. klubi ki imajo svoje statute, svojo upravo, seje in vloge ter vplivajo na deželo.

Na ta način se potroši ogromno časa in energije s strani učiteljstva na te strankarske klube v škodo UJU.

Ti klubi ne koristijo niti politiki, niti UJU. Oni capljajo nepozvani in neopazena za strankami.

V njih se vodijo prazni razgovori in prepiri čisto strastni in neznosni, samo o osebnih vprašanih. Tu se razpravlja o vprašanih izven politike. Pretresajo se slučajni osebni nameščani: upraviteljstvo, nadaljevanje šole, honorarij itd. (Preganjani in premeščani lastnih tovarišev).

In kar je najsodnejše: v teh klubih se vodi brezobzirna kampanja z ozirom na skupščine in društva stanovske organizacije, kadar je izraženo v njih kakšno mesto. Tedaj se zahteva takoj pri volitvah propore po strankarsko politični opredelitvi članstva in se kandidira samo strastne strankarje na izraznena mesta v odborih brez ozira na druge strokovne sposobnosti.

Ona stranka, ki ne uspe, smatra to za »casus belli« in izrabi to za goštev osebne mržnje proti stanovskim tovarišem drugega političkega prepričanja ter goji prepire ki težko in bolno pretresajo stanovsko organizacijo.

Ves pokret teh klubov izhaja iz centra, ne z dežele, da se posamezne osebnosti pokažejo strankam, kaj store za nie. Dasi klubi ničesar pozitivnega ne store za vzgojo politične zavesti klubovih članov in je njih delo povsem brez koristi, vendar delujejo naprej.

Mi bi klube odobraval, če bi se potom njih širili kakšni novi napredni politični principi; če bi ti klubi širili med učiteljstvom vsestransko državno-pravno politično izobrazbo; če bi se v njih vodila stroga in stvarna kritika in pretresa-

nie vseh važnih političnih dogodkov; če bi se v njih ustvarjala jasna sodbja o raznih državnih vprašanih; če bi se pretresala nacionalna vprašanja, da bi se potom njih v politični pokret vnašala potrebna doza kulturno-prosvetnih, socialno-gospodarskih in higiensko družabnih pokretov.

Niti eden klub ne deluje v tem pravcu in nima tega v pravilniku. In zakaj? Zato, ker je za vse to treba višje izobrazbe, višje volje in ker so tradicije preteklih političnih bojev in metod lažje, kakor zavednost od nalog, ki jih sedanjost zahteva od nas. In zato, ker je najlažje vstopati v klub brez višjih nalog in ciljev, da se malo izkriči, oblati in očrni tega ali onega; sestati se, da se sestaja presteje, »koliko nas je še?« to je začetek in konec dela v sedanjih klubih.

Klubi se ne trudijo, da bi bilo Uduženje močno in veliko, da se v njem izgledajo medsebojnosti, da se v njem ne gumejo in vani delegirajo ljudje ki razumejo uspešno sodelovati za ves stan, in ki hočejo tako delovati; ne nečujejo se talenti in sposobni ljudje za poedine posle — misli se le na propore in strankarstvo predvsem.

Potom klubov se favorizirajo vlade obstoječe iz strank, ki jim pripadajo klubovi člani, četudi uničujejo naša prava in interese.

V njih se izgubi zdrava kritika in politična zavest ter zdrav pravec. Celo člani, ki donesajo z dežele nesumljivo zdravo politično moralo in značaj v osredje, izgube to v klubu.

Ako si hočejo klubi podaljšati življenje naj vnesajo v svoje delovanje smoter politično izobrazbe, objektivno obveščanje in zdravo kritiko naj čitajo razprave, naj vzamejo v obrambo ogrožena prava svojih tovarišev, naj vsakega kažejo resnično in naj gume proti korupciji in naskokom na naša prava, naj vnesajo družabno in prosvetno delo v svoje seje naj krenejo na novo pot, k novim smotom, naj nastopijo z novimi programi, ker klubi lahko mnogo store v krogu enakomisljenih, če imajo moderne ideje, da bi lahko mnogo novih lepih idej vsaki stranki in zavzamejo lahko vidno in koristno mesto v pravi narodni demokraciji.

in za vse količkaj uvidevne odveč!

Dotaknil sem se tako le nekoliko učiteljstva samega ter gotovo s tem dokazal, da je treba posebnega upoštevanja podeželskega učiteljstva z ozirom na naš materialni, pravni in šolskodelovni položaj.

Prehajam na sklep. Ne dvomi- mo več, da podeželske šole ne moremo in ne smemo več po vsem istovetiti z mestno šolo! Za nas ne obstoja več noben dvom, da nista položaja podeželskega in mestnega učiteljstva različna. Vse skupaj pa še predstavlja nerešen podeželski problem, ki stavi na nas veliko nalogo obširnega proučevanja. To proučevanje pa je treba organizirati, treba ga je razčleniti v podrobna dela, kakor pač to zahteva vsaka večja akci-

ja, treba bo teoretičnih razprav, podprtih kolikor mogoče na praktične izkušnje. Treba bo tudi organizirati odseke za to proučevanje, n. pr. podeželsko-šolske ped. did. krožke, rečimo v vsakem učiteljskem društvu en tak krožek. Apeirati bomo morali posebno na izkušene podeželske šolnike, da se oglasijo k tozadevnim razpravam. Kresale se bodo misli in nazoni, nastale bodo večje in manjše borbe mišljeni posameznikov. Dobrodošla bodo razna bodrila, navodila, učne slike, učni načrti, zbirke učne snovi itd. nanašajoče se na podeželsko šolo in izvirajoče iz prakse. Upam, da se tako razvije sčasoma naša podeželsko-šolska književnost, katero doslej mi še popolnoma pogrešamo.

(Dalie prih.)

Mednarodna organizacija učiteljstva.

Vaša članka, gđc. tov. M. K., sta me oba zanimala, le škoda, da Vas moram obžalovati ker boste delili usodo vseh idealistov. Ali res mislite, da se čuti danes duhovna potreba po mednarodni organizaciji.

Pred več nego 50 leti je bilo v tem oziru pač precej drugače, toda dandanes, ko se smatra, učiti se jezikov velikih sosednjih narodov za anahronizem (!) ali še za kaj hušega, ko se obsaja zasebno obveščanje z drugorodnimi tovariši, sodržavljani kot nepatriotično zadržanje, ko se iaci nagnjenje k partikularizaciji in prostovoljnemu robizozizmu, je mednarodna učiteljska organizacija — nemogoča stvar.

Le ozrite se malo okoli sebe in novejte mi, v katerih plasteh sodobnikov, pri tkzv. študiranih ali priprostih ludeh nahajate več smisla in čuta za človečanstvo! Ako naidete stvar narobe, preiščite vzroke, resnice pa ne dajte iavnosti na razpolago, ker jo tepta.

Le preveč sladko je, zibati se v prijetnih zmotah in nihče se ne da rad buditi iz sladkega sna ki ga povzroča cenen onim vsakdanjih resel.

Klub tem idealisti ne obumavaio, temveč mimo čakajo, kar mora priti! Nove strahote in stiske bodo silile k preorientaciji in prevrednotenju vseh vrednot! Krvavo polje je pač kaj dobro zemljišče za nove boljše ideje, le da Bog da bi potem ljudje z glavo in srcem prišli za žezlo. Završetek zadnje volje nas je v tem oziru silno razočaral, ker

so diplomati uničili, kar je bilo v srcih množic dobrega dozorelo.

»Dober Evropejec je najboljši patriot« je dejal ruski sociolog Novikov. »Ko bodo vlade upoštevale le resnično inteligentnost in moralnost se bodo dale mednarodne razmere lahko urediti v dobrobit vseh podložnikov...« V katero smer na se pomika Evropa danes vobče?? Žalibog da pamet šele po nesreči pride!

Še nekaj! Kdor hoče človeštvu v resnici dobro, mu mora nuditi le najboljša sredstva za kulturni napredek. V tem oziru pač Esperanto ne predstavlja takega sredstva. Espo je izum zdravniška Zamenhofa, ki je sam hotel leta 1894, in leta 1906, svojo iznajdbo izpopolniti, pa so mu odsvetovali propagatorji in založniki esperantskih knjig. Na ta način ostal je Espo nerazvit otrok in se tudi izraža po otroško! Vse kaj drugega pa je Ido ali popravljeni Espo, plod večletnega znanstvenega raziskovanja in izbiranja priznanih veščakov! Ido ima tudi že nekaj koristne literature in mednarodno pedagoško unijo, na katero je »Učit. Tov.« že decembra 1922, l. opozoril. Tega jezika se lahko vsakdo sam brez drugih kurzov in v kratkem času nauči. Kdor zna latinski ali še boljše kak romanski jezik, razume ga že prvi dan. Pripominjam, da je bil Ido sprejet od delegacije za uvedbo mednarodnega jezika in ne Espo, kakor je pred kratkim neki esperantist po časopisu mistificiral slov. iavnost. J. Kovačič.

Onim, ki mislijo v Beograd na višjo pedagoško šolo.

Da ustrezem vsem, ki so me povpraševali in onim ki me nameravajo še povpraševati, sem se odločil napisati članek strogo informativnega značaja.

Dasi že poteka drugo leto, odkar je odprt ta naš prepotreben institut, vendar vidimo na njem slušatelje slovenske narodnosti šele v drugem letu njegovega obstoja in to v zelo pičem številu. To je pripisati prvenstveno oddaljenosti a v drugi vrsti — strahu pred beograjsko stanovansko bedo in draginjo. Povdarjam, da se tem člankom ne mislim delati reklame Beogradu.

Slovenci so si doslej priborili dobro ime. Pri srbskih tovariših so pridobili na ugledu in spoštovanju, tako da jim naše nepopolno obvladanie srbskega jezika ni predmet smeha in spotikanja. Komur je srbski jezik težkoča, ki mu onemogoča pot na ta zavod, svetujem, da zavrne vse pomisleke glede tega, kajti v glednem času obvlada v glavnem jezik tako da se mu s te strani ni bati kakršnegakoli iznenadenja. Srbski

tovariši so zelo kolegijalni: kjer morejo vam gredo na roko z nasveti in dejanji. Učiteljski zbor pa zasluži s svojim postojanjem in obzirom napram Sloven- cem vso čast.

Doslej je določeno, da traja učna doba Višje pedagoške šole dve leti. Po novih verzijah, ki krožijo po Beogradu, bo baie podaljšana na štiri leta. Definitivnega konkretnega v tem pogledu še ni ničesar.

Stanovanjska beda je v Beogradu zelo velika, a to samo za družine. Za posameznike je vedno mogoče dobiti primerno sobo v našem s celim konfor- tom Cene zasebnih sob, ki odgovarjajo minimumu človeških zahtev, varirajo med 500—800 Din mesečno, dočim lepša soba z dvema posteljami stane 800 do 1200 Din, tako da vsak slušatelj lahko stane skupno s svojim tovarišem v isti sobi za 400—600 Din mesečno stanarine. Beograščani radi sprejemajo Slovence na stan; ne vem zakaj, mislim pa, ker smatrajo Slovence poštenim.

MIRKO VAUDA:

Proučujmo vprašanja podeželskega šolstva in učiteljstva.

(Dalie.)

Na drugi strani mestni učitelji: z 20—40 učenci v razredu, z dnevno rednim šolskim obiskom, brez šolskih oprostitiv, s celo dvorano množičnih učil, z učenci — dobro preskrbljenimi s šolskim potrebščinami, s šoli prijaznimi in naklonjenimi, s šoli poštrenovalno šolopodpirajočimi, mestni- mi šolskimi sveti, no in gotovo istočasno z namestitvijo ali vsaj lažje (kot na deželi) dobljenimi, udobnejšimi in naj- brž celo cenejšimi stanovanji, z dobro, mnogokje razpoložljivo gostilniško ali privatno in povrh cenejšo hrano, s pre- mnogimi prilikami nadaljnje izobrazbe (s tečajji predavanji, gledališči itd.), v bližini in vedno možnem stiku z razmere opazujočimi in torej poznavajočimi ter zato ondotno šolo in učiteljstvo boli pod- pirajočimi šolskimi oblastmi itd.

Prvi — sožalje nam vzbuja- joči podeželski tovariš do- biva osebne draginjske do- klade po tretjem, drugi — naše čestitke izvajajočimi mestni to- variš na iste doklade po pr- vem ali drugem krajevnem dra- ginjskem razredu. A še da- lie: prvi službuje morda na

nižje organizirani in s tež- kimi razmerami se boreči podeželski šoli, vrši svojo službo vsled težkih življen- skih, gmotnih in lokalnih razmer z nekako duševno potrlostjo, s težko mobilizi- ranimi zadnjimi silami; drugi službuje na višje organizira- ni, v prijetnejših razmerah delujoči mestni šoli, vrši svojo službo vsled dokaj lažjih življenjskih, gmotnih in krajevnih (mestnih) prilik z boljše ohranjeno duševno krepotjo, s svežimi teles-nimi in duševnimi silami. A glej jo zloba: Obema je predpisani isti učni smoter, naloženo popolnoma ali z malo razliko isto breme učne tvarine in oba, podeželski in mestni učitelj, dobata na podlagi enako zahtevanih uspehov — seveda neenake kvalifikacije! O prili- kah in neprilikah izvenšol- skega dela na podeželju, kjer to delo skoraj izrečno sloni le na rame- nih učiteljstva, pa bi bilo govoriti, primerjajoč to delo z onim v mestih, danes preveč

Naročnike za 9. številko Zvončka nam javite zanesljivo do 20. t. m.

Druga težkoča je hrana. Uradniških menz ni, dijaških še manj. Preostala jedi no gostilna. Abonma za kosilo in večerjo je 500—700 Din. Zajutrek si mora vsak sam oskrbeti, kakor ve in zna.

Suma summarum. Za hrano in stanovanje 1000—1300 Din, ki jih je treba vedno vnaprej plačevati. Za ostale stroške ostaja najmanj 300 Din. Seveda je

odvisna višina te vsote od službene dobe. Torej, materialno je mogoče izhajati z našo plačo v Beogradu.

Zato vrzimo vse predsodke, ki nas zadržujejo od Beograda ter se udeležimo v večjem številu razpisa za beograjsko Višjo pedagoško šolo.

Molislav Rudež.

RADOSLAV KNAFLIČ:

Proglas-Deklaracija.

(Konec.)

Pregled.

Iz doslej rečenega izvajam sledeče trditve:

1. Ta proglas (deklaracija) o bistvu, nalogah in smeri stanovske politike ima v sebi sicer mnogo dobrega, toda še več slabega. On bje v obraz našo učiteljsko — narodopisno in narodno politično zgodovino.

2. Proglas vsebuje v svojem III. členu določbo, ki proglašja, da morajo biti stanovske koristi vedno v skladu z narodovo koristjo, v nekajih ostalih členih pa temu skladu nasprotuje zlasti ga onemogoča z razpolitičenjem.

3. Proglas hoče stanu koristiti, a ta svoj namen onemogoča sam s tem, da nam pod zastavo razpolitičenja jemlje iz rok najizdatnejše sredstvo — stanovsko in narodno politiko.

4. Proglas zahteva od nas politično zrelost (člen VI.) ne dovoljuje pa nam z razpolitičenjem niti načina niti sredstev si to zrelost gojiti in pomnoževati.

5. Proglas zavrača v svojem VI. členu popolno politično in duhovno uedinjenje našega stanu v mišljenju, s čimer priznava obstoj več organizacij našega stanu v državi, ki niso z nami uedinjene, s tem nasprotuje sam sebi v II. členu, v kojem zahteva samo eno stanovsko organizacijo za celo državo.

6. Podcenjuje delo dosedanjih mnogozasluznih stanovskih organizatorjev s tem, da hoče v VII. členu prelomiti z njihovimi dosedanjimi preizkušeni izročili (tradicijami) ter sega v tem členu v nedosegljivo višino nemogućnosti, zahtevač take uspehe, ki presegajo v bližnji bodočnosti naše duševne in telesne (fizične) moči.

7. Globokomislece v znanosti političnih strok izključuje v IX. členu posredno iz vodilnih mest organizacije ter izroča njeno upravo i vodstvo v politično manj večje roke. S tem členom izključuje tudi možnost, da bi se organizovan učitelj mogel potegovati za poslaniški mandat v narodno skupščino oziroma se posvetiti delovanju koiega političnega društva ali političnega tele-sa (občine, sreza itd.).

Splošne vesti.

— Razpis služb v ljubljanski oblasti. Pravkar je izdala prosvetna uprava obširen razpis služb za šolske upravitelje, učitelje in učiteljice, učitelje srbohr-

vaščine v sledečih okrajih: Brežice na 14 šolah, Črnomelj na 12 šolah, Kamnik na 15 šolah, Kastav na 4 šolah, Kočevje na 20 šolah, Krani na 20 šolah, Krško na 22 šolah, Laško na 7 šolah, Litija na 14 šolah, Ljubljana okolica na 20 šolah, Lo-

mogoč za delo, če si — poštenjak.

Pa je drugače — čisto drugače!

Stoji pred zrcalo! Glej svoj obraz, pa priznati moraš samemu sebi: »Krinko nosim; noteze, ki jih kaže steklo, niso izrodek poštenosti, so le izrodek hinavstva, zahrbtnosti.«

Vsa iskrenost, ki jo vidiš, je navidezna; tvoja odkritosrčnost navidezna; vse je le igra, zakaj le na jeziku imaš molitev, v srcu pa je kvanta... Ali pa si otrok tistega dela mase, ki kriči: »Tudi meni je lena kadrija imenitnejša stvar od vseh teh očitnih komedij.«

Kaj pa Cankar?

Pravičen sodnik ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Neizprosni vendar do brotljiv. Sai poreče v »Hlapcu Jerneju«: »Razorana njiva so vaša srca, naj pade seme vanjo, da bo kילו in zorelo nekoč! Nič ne škodi, če ste veseli in razposajeni; tistega se boji ti, ki mrko gleda in počasi hodi!

Pa vseeno smo ga sovražili, ga zametavali in ga zametujemo še danes, zakaj neprijetno je gledati karikature lastnega jaza: neprijetno, boleče je, čitati besede, ki si jih sam govoril in pisal, ki so verna slika tvoje notranjosti.

Marsikdo od nas bo dejal: »Bilo je in minilo je. Drugi so krivi da se je greh razpasel in vgnezdil v naši duši. Hoteli so nas take; poseebieno ponižnost so hoteli; pokorili smo se. Pa, za-

gatec na 3 šolah. Novo mesto na 26 šolah, Radovljica na 13 šolah. Prošnje je vložiti pri šolskem upravitelstvu najkasneje do 20. maja 1926. Podrobnosti so razvidne iz »Uradnega lista«.

Redek spominski dan je obhajal v Kandiji tov. J. Leban 21. t. m. Ta dan je izpolnil 71. leto svojega življenja in 56-letnico, kar deluje literarno. Slučaj je nanesel, da sem ga obiskal prav omenjenega dne v kandijski bolnici, kjer živi osiveli naš tovariš osamel in zapuščen kot gost usmiljenih bratov. Našel sem ga pri delu za pisalno mizo in mi je povedal, da piše zdaj po naročilu Mohorjeve družbe na Gorškem in pripravila zopet nekaj prispevkov za »Zvonček«. Na vprašanje, ali se ga je kdó spomnil tega dne na ta ali oni način, je zamahnil z roko ter z bridkim usmevom rekel: »Nič, prav nič! Pričakoval sem nekaj takega, pa moje nade so me varale...« Nato mi je na moio prošnjo pokazal red sv. Save Potožil mi je, da neka njegova prošnja že nad dve leti leži nerešena v Beogradu. Potem mi je pravil o sramotno nizki kronski (!) pokojnini katero uživa ter poudaril: »Tako se nam godi učiteljem-penzionistom! Ob teh prejemkih ni moremo ne živeti, ne umreti!« — Naposled mi je povedal, da tov. Fr. Erjavec in Fleré pripravljata njegovo »Antologijo«.

— UČITELJSKI ZDRAVILIŠKI DOM V ROGAŠKI SLATINI. Poročilo o VI. rednem občnem zboru v 16. številki »Učit. Tovarisa« se popolnoma v toliko, da je pristopilo kot član zadruzi tudi »Litiško učiteljsko društvo«. Pogreša se še 19 društev, ki se tem potom ponovno vabijo k pristopu. Delež znaša 250 Din, vstopnina 25 Din. Dopisi in vprašanja je pošiljati na naslov sedanega načelnika zadruge Antona Gnusa, šolskega ravnatelja v pok. na Dolu pri Hrastniku.

— Upokoien učitelj išče hrano in stanovanje pri kakem tovarišu v mestu ali na deželi. Ponudbe s pogoji na upravo pod šifro »Upokojenec«.

— Društveni blaginiki! Zapadel je že drugi obrok članarine. Storite svoio dolžnost napram poverjeništvu!

— Naročnike »Zvončka« opozarjamo, da se bliža letnik 1925/26, h koncu. prispevki na dolžni naročniki pa zadnji čas le po malem prihajajo. Dasi smo vsem dolžnikom ustavili list s sedmo številko, vendar ne reagirajo na ta naš dovolj resen opomin. Ali moramo res že v vsaki številki »Učit. Tovarisa« tarnati in molodovati? Malo več reda v naše vrste, potem bo tudi gmojni efekti »Zvončka« drugačen.

— Mladinske knjižnice, ki jo izdaja v Celju prof. Holec, je pravkar izšel II. zvezek. Vsebinsko je nadaljevanje prvega in obsega dve zanimivi in živahni živalski povesti ameriškega pisatelja E. S. Thompsona. Opremljen je prav lepo in cena — 12 Din — nizka. V sedanjih dobi, ko se za mladino tako malo piše, bo prav prišel in upati je, da najde tisti odziv, kakor ga je dobil prvi.

hvalien Bog, minul je čas in s časom smo pokopali vse pregrešnosti!

Resnično: Daleč za nami so ona nesrečna leta, ko je dolini šentflorjanski gospodarji kruti despoti a s časom nismo pokopali greha. Nasprotno! Danes boli kot kedai popreie je treba klicati v spomin Cankarjeve besede iz »Hlapcev«: »Kdor tiho lazi in samotno nrede... kam pač bo zlezel in kaj bo spredel?« Čital sem te »Hlapce« kmalu nato, ko so bili izdani. Še študent sem bil. Tisti študent, ki je poln idealov ki komaj čaka, da bo planil med narod in mu zaklical: »Vaš sem, sprejmite me; prišel sem k vam, da vam ozdravim boleost hladim skelečo hrano, da vas vodim, da rešim vašo kri pogube!«

Pa sem povsíl glavo in se v duši razikolal; jezik na je govoril besede ki jih govori v »Hlapcih« župnik Jerman: »Isto pot boš hodil — moral boš hoditi!«. Zakaj, zapisano je od vekomaj: »Da hlapec bodi hlapec in poslušen gospodarju.«

In sem se bridko nasmehnil in s strahom vzkliknil:

»Nameril si se hlapce v ljudi izpreobračati;

pot je težavna in gre v kolobarju, nikoli je ne boš premeril do konca... nihče je še ni.«

Jasno, čisto jasno sem si predstavljai bodočo tovarišijo. Videl sem Komarija, ki je poln navdušenja za vsako no-

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«. Ljubljana. Poljanski naš 10/21 pošlje vsakemu naročniku »Učit. Tovarisa« zanimiv cenik brezalkoholno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

Učiteljski pevski zbor.

POZIV TOVARIŠICAM IN TOVARIŠEM!

Pevski zbor slov. učiteljstva imamo, njegova organizacija je trdno izpeljana, njegov prvi nastop je pokazal lepe zmožnosti in krepko voljo: no začrtani poti neomajno dalje!

Žrtve, ki jih zahtevajo od članov in članic priprave, so tako velike, da jih ne bodo mogli sami vseh trpeti. Samo za vožnjo plačajo ob vsakem tečaju 3000 Din; poleg tega še za hrano. Teh ogromnih stroškov ne zmorejo člani in članice, zato je sveta dolžnost nas vseh, da sodelujemo in žrtvujemo vsak po svoji moči za čast, ponos in ugled zavednega slov. učiteljstva.

Da bi olajšal breme tovarišem pevcem in tovarišicam pevkam je sprejel odbor v poslovniki tudi:

1. podporne člane učitelje, ki

plačajo mesečno a 1 Din, ali letno 12 Din;

2. podpornike neučitelje, ki plačajo letno naimani 50 Din;

3. ustanovnike, ki plačajo ustanovnine enkratni znesek 500 Din.

Odbor poziva požrtvovalno slovensko učiteljstvo, da ga podpira in ne dopusti, da bi zbor moral vsled gmočnih težav zastati na svoji poti. Zato prosimo, naj pristopijo vsaki tovariš in tovarišica kot podpornik (mesečno 1 Din). Vsakdo pa si naj prizadeva dobiti čimveč podpornikov neučiteljev (letno 50 Din) in ustanovnikov (enkratni znesek 500 Din).

Posebno vabimo učiteljska društva, naj vsa pristopijo med ustanovnike. Nalopši zveled naj nam bo učiteljsko društvo za okraj Laško, ki je postalo v prvem tednu po koncertu naš prvi ustanovnik.

Tovariši in tovarišice! Podpirajte nas! Vračali Vam bomo naklonjenost z lepo slovensko pesmijo in pomogli z njo k večji veljavi našemu stanu, pesmi sami in naši domovini. Odbor.

Prirodopisne zbirke.

(Dalie.)

Naidišča in lov v sladkih vodah.

Prej smo že dali navodila za prvi začetek, zdaj naj slede v popolnem obsegu:

Sladkovodne mehkužce naidemmo povsod v velikem številu. Če si želimo bogatega lova je potrebno za ta lov posebno orodje: vreči podobna mreža, prišita na izredno močan železen obroč, ki se da natakiniti na palico. Mreža je iz naimočnejšega stramina, ob obroču obrobljena s platnom.

V studencih s peščenim dnom zastavimo vodi pot s svojo mrežo, zadelamo vse prehode ob strani in nato nad mrežo razrežemo strigo studenca, premešavamo kamne in kamenčke v njem:

totarijo (katero mu vselej posebej vcepi pijača); videl sem ga — plašč je, se po vetru obrača. V kotu konferenčna sobe sem zagledal hvastio, hlapca farovža; govoril sem z Minko, ki je doma pol ure stala pred ogledalom in se učila pravilno izgovarjati pozdrav »Hvalien bodi Jezus Kristus« in čul sem polizane besede gospoda nadučitelja ki je ves ginjen ieciljal v konferenčni sobi visoko pesem, katero je memoriral vso dolgo noč, na to le zato, da na najdostopnejši način počasti vstopivšega župnika:

»Gospod župnik pozdravlja vas odkritosrčno naš učiteljski zbor. Pozdravlja zastopnika cerkve, tiste cerkve, kateri je takorekoč po naturi in v prvi vrsti izročena vzgoja naše mladine...« In plunil sem v stran...

In zopet: razveselil me je razoran Jermanov obraz! Teh potez ni začrtalo v tvoje lice hinavstvo, zahrbtnost neiskrenost, potuhljenost! Ne! To so sledovi viharjev, boja — odkritega boja. Vzljubil sem ta obraz in odločil sem se, da hodim njegovo pot, a zajedno sem se vprašal: Koliko jih je? Žalostno sem si odgovoril znane nesnikove besede:

»Ein Fichtenbaum steht einsam auf kahler Höh'...«

Zakaj glej jih po vrsti: Komar, Hvastia, Minka, Geni in zlodei vedi, koliko in kako so jih krstili po vrsti vse tiste hlapce.

(Dalie, prihodnjič.)

LISTEK.

VACLAV DRŽAJ:

Cankar in mi.

Šesto leto teče, odkar smo ga izročili materi zemlji in vendar še živi, še govori še ima v roki svoj bič. Neizprosno biča; ozirajoč se ne na levo ne na desno. Sprejmi romar doline šentflorjanske, kar ti gre! Če bi zaslužil šmarno petico, dal bi jo, ker pa si slab v svoji duši, ne boš obdarovan ž njo; dal ti bom zaslužen: bič je tvoje plačilo, sai si ga spoznal že v zibeli!

Spominjam se časov, ko je učiteljstvo sovražilo vse, kar je Cankarjevega. Morda je imelo razlogov?

Da imeli so jih, imamo jih še danes. In prav zato, ker so bili razlogi, ker jih imamo še danes prav zato, ker je pisal resnično:

»Namen umetnikov je bil od nekda, ie, ter ostane, da naturi takorekoč ogledalo drži: kaže čednosti, nié prave črte, sramoti nié pravo obličje, stoletju in telesu časa odtis njega prave podobe.«

Prav zato smo ga sovražili, smo zametavali vse kar je bilo njegovega in isto delamo še danes, le v malo maniši meri.

Resnica je kruta. Zlodievo žge v duši. Tako žge, da ti skeleče rane jemljejo vso odporno silo, da postaneš ne-

voda teče skozi mrežo in nosi s seboj droben pesek, blato in polžke — blato propuša skozi luknjice, stramina, vse drugo pa ostane v mreži. Na ta način nalovimo na stotine za naše kraje značilnih prebivalcev izvirkov iz rodov *Bythinella*, *Frauenfeldia*, *Lithoglyphoides* v najkrajšem času. Posebej oboziram na to, da pridemo v kraških vrelcih na isti način do bogatega plena naših jamskih mehkužcev (*Lartetia*, *Valvata erythropomata* in dr.) — vsa ta podzemna fauna je še prav slabo raziskana in učiteljstvo bi tu lahko izvršilo zelo zanimivo znanstveno nalogo.

Lithoglyphoides fluminensis, *Bythinella* itd., ki sede na kamnih, prav komudno lahko zbiramo s pomočjo večjega lonca, ki ga do 3/4 napolnimo z vodo. Kamen za kamenom dvignemo počasi iz vode in ga v loncu otresemo v vodo: vsi polžki ki so sedeli na kamnu, padejo na dno: ko jih je dovolj odliemo vodo in spravimo vsebino v eno izmed naših vrečic.

Na isti način lahko zbiramo v loncu tudi one vodne polže, ki živijo na rastlinah — na ta način si jih preskrbimo najhitreje zadostno število. Če je voda dovolj globoka lahko tudi držimo mrežo v vodo in vanjo otresamo izruvane rastline oziroma kamenje.

V vodah z blatnim dnom živijo zopet druge vrste. Mrežo nataknejo na močno nalico in potegnemo z njo po dnu, da gre blato z vso vsebino vred v našo mrežo. Nato udarimo z mrežo na površino vode tako sem na tja po vodi, da mreža pri vsakem udarcu nekoliko zaorje v vodo in udari voda s krepkim curkom vanjo. Skozi stramin odteče vse blato, naši mehkužci pa ostanejo v mreži (*Limnaea*, *Bythinella*, *Cyclops*, *Pisidium* itd., event. tudi še kak *Unio* ali *Anodonta*).

V potokih in rekah živijo v velikanskih množinah za Savo in niene prikoče značilne tri vrste: *Melanelia hollandi*, *Hemisinus acicularis* in *Fagotia esperi*, nadalje *Neritina danubialis* v raznih oblikah in *Lithoglyphus naticoides*. Iščemo jih bodisi z mrežo, bodisi poleti pri kopanju: mladina pomaga ob tej priliki z velikim veseljem. Obenem pridejo na ta način do velikih školik.

Te školike se dajo v ribnikih, jezerih in mlakužah loviti tudi na poseben zahteven način. Z obale ali iz čolna pregledujemo dno, dokler ne zapazimo školike, ki tiči v pesku ali blatu; s tenko šibico se približamo njenemu odprtemu zadnjemu koncu, ki štrli iz blata in s pretno potisnem konec šibe med obe lupini: školika se krčevito zapre in stisne med obe lupini našo šibo, tako da potegnemo lahko svoj plen na suho kakor ribo na trnku. — Kajpot pri iskanju školik so brazde, ki jih vušča školika za seboj v blatu ali pesku, kadar menja svoje mesto.

Posebno priliko nudijo zbiralcu mlinske, ribniki in druge take vode, ki se jih lahko umetno začasno napolni drugam. Take prilike »malakozoolog« ne sme nikdar zamuditi!

Rod *Ancylus*, ki živi prilepljen (»prilepen«) na kamnih v vodi se ne da nabirati na omenjeni način: prilenke moramo posamič odlučiti od podlage.

(Dalje prihodnjič.)

Polemika.

Zopet Višja pedagoška šola.

Odgovor na naš članek — bolj rečeno napad — tov. A. Fakina, strokovnega učitelja na meščanski šoli v 14. št. »Učit. Tov.« je pisan z naravnost uničujočo kritiko in brezobzirnostjo in zato naj nam dopisnik oprosti, če se malo pomudimo pri njegovih zlatih naukih in »pobožnih željah«.

Čudno se nam zdi, da je naš članek, ki je imel zgolj informativen namen, a bil obenem tudi odgovor na vse prigovore, ki se nam slušateljem Viš. ped. šole ob vsaki priliki servirajo, zadel tovariša Fakina tako v živo.

V čem vidi on žalitev meščanske šolskega učiteljstva, da poziva društvo mešč. učit. na protest proti nisanju takih člankov? Zakaj se nam postavlja za varuha? Ako je tov. Fakin našel v članku kako žalitev, zakaj je ni iznesel, zakaj ne zahteva pojasnila in dokazov! Skoraj neumljivo nam je, da bi bil samo ta članek spravljen tov. Fakina iz ravnovesja. Ali je mogoče obenem to nekaj odgovor na dr. Bosančev članek v 1. in 2. števil. »Meščanske šole?« Zakaj ne odgovarja niemu in ne ostane pri stvari?

»Vsebinsko pod vsako kritiko je članek.« pravi dopisnik, a kje je potem našel vseeno toliko vsebine da nam jo je analiziral in nam skušal dati potem zopet nekako sintezo? Radi verjamemo, da je pričakoval pod naslovom »Višja ped. šola« drug članek. Ako bi nosil omenjeni članek naslov »Višja ped. šola — kurz?«, bi potem mogoče odgovarjala vsebina naslovu? In ta naslov je članek prvotno imel. Zakaj ga je gosp. urednik izpremenil, nam ni znano.

Nismo hoteli izzivati, nečemo boja in nečemo osvajat (kar nam grenam ne bo ušlo) ali obrambni boj ni imperialistično osvajanje, ni želja za gospodstvom, nego je čuvanje onega, kar je naše, kar je spojeno z našim življenjem samim, in sicer si ne damo vzeti od nikogar: ne od »mlajših«, na tudi ne od »starejših«, katere je postavil tov. Fakin na pozornico za strašilo, ki na seveda že dolgo več ne deluje. In ni li čutil tov. Fakin, da je upravičeno nekako namignil na kasto o katerih govori na koncu dopisa, če tudi ni bilo v našem članku o tem niti besede izgovorjene? (Ali so imeli tovariši mešč. učitelji tudi tako mnenje o kastah pred očmi, ko so ustanavljali »Društvo mešč. učiteljev«?)

Kar se tiče »statistov« (pri tov. Fakinu brez »«), ne to bilo pač mogoče mnenje enega tovariša, ki je iz kdo ve kakšnega vzroka obsodil tako strogo svoje tovariše. Mogoče je na tudi — kaj je v drugih strokah res vse samo zlato? — da je res kdo mislil, da bo igral tu lahko »statista«, ali vsakdo se je že do sedaj prepiral, da ni nič iz tega, ker semestralne kolokvije in letne izpite mora vsakdo položiti v določenem roku. Sicer pa mislim, da je namerodajnejši soditi o uspehu rektor Višje ped. šole dr. St. Bosanac, ki pravi v svojem članku »Mešč. šola« št. 2. 1926, str. 35., vrsta 18.): »Mi več danes možemo biti zadovoljni radom i uspješima, koji se postižu u našim nedavnoškim školama. Tu školu mi možemo lično izgraditi i usavršiti, da možda kao naša specifična škola postane ugledom i za druge narode.« Če pa se obsodi človek statistikom že samo zaradi tega, ker se osmeli govoriti o svojem položaju in da se izrazimo s tov. Fakinom, s tem poje »jeremijade«, potem z isto upravičenostjo lahko mislimo, da je tudi tov. Fakin statist v Ljubljani, ker dvomimo da je vedno zadovoljen s svojim položajem in poln požrtvovalnosti za znanost.

(Dalje prih.)

Naša gospodarska organizacija.

DRUŠTVO ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA KONVIKTA V LJUBLJANI.

(Dalje.)

Brez obvezne članarine društvo tudi v bodoče ne bo moglo drugega kot životariji. Zgraditi konvikt pa še daleč ne bo mogoče. Zato roko na srce!

Društveno delo je oteženo brez članskih izkaznic. Odbor je sklenil, da se jih natisne, kar se je tudi zgodilo.

Nov vir dohodkov so bila darovana brezobrestna posojila. Pred leti je učiteljstvo posodilo večje in manjše zneske brezobrestno konviktu. Posojeno je navadno pozabljeno in se lažje utrne. Poslali smo na posojevalce dopise, da darujejo konviktu posojila. Veliko se jih je odzvalo. Mnogi nam odgovore še dolgujejo. Ponovno smo jih naprosili tako, da še sedaj kaka dopisnica priroba v Cerklje s podpisom darovalca. Na Vas, ki ste pa zopet pozabili, bomo v tretjič potrkali in zato odprite!

Ker zemljevid, ki smo ga založili, ne gre izpod rok, da si ga je veliki župan odobril kot učilo, je odbor odklonil novo založbo.

Mnogo dohodkov donša gospodarska akcija. Šolska lekarna je bila zelo potrebna, zato smo sklenili s tvrdko Kocijančič, da nam isto dobavlja. Sreski sanitetni referent jo je pregledal in odobril. Tov. predsednik je napravil mnogo anone za »Tovariša«. Uspehi ni bil zadovoljen. Priskočil mu je na pomoč sreski prosvetni referent v Kranju tov. Rus in izdal odredbo, da naj šole v njegovem okolišu nabavijo lekarno. Uspehi je bil lep in zato smo pisali 35 sreskim šolskim referentom, naj izdajo enako odredbo. Mnogi so se odzvali. Odbor je tov. Rusu in tov. Roicu v Kranju izrazil zahvalo za trud.

Tudi lesno akcijo smo zapolnili. Razposlali smo učiteljstvu kranjskega okraja nabiralne pole za les. Uspehi so bili slabi.

Napravili smo z društvom »Kosmos« pogodbo, da dobimo vsled priporočanja primerne popuste. Tudi smo razposlali na ravnateljstva meščanskih in srednjih šol dopis, da priporočajo pri dijakih učila »Kosmos«, da jih nabavijo pri nas. Ker so »Kosmos« učila podvržena carini, smo se obrnili s prošnjo na generalno direkcijo carin, da oprosti učila carine, ker se uporabljajo v učne svrhe. Prejeli smo negativen odgovor, ker morejo biti edino šole oproščene carine če prošijo za to. Tudi z raznimi tvrdkami smo stopili v dogovor, da imamo pri priporočanju provizijo.

Tov. Ribičič nam je prepustil tanjete od svoje igre »Mefistov izum«. Pisali smo »Jugoslav. Matici«, da skupno priredimo tombolo. Zadeva je v razvoju.

Pisali smo v Maribor »Učit. domu«, da nas podpira, mi na mu nudimo protiuslugo. Po tov. Hrenu smo sklenili sledeče: »Društvi se obojestransko podpirata. Vsi dohodki gospodarske akcije pripadejo onemu, ki jo započne. Preden uvedemo novo akcijo je treba informirati drugo društvo, če že ni ono započelo ali zamislilo istega.«

Tak je predlog gospodarske akcije. Poslovanje je omogočeno, ker se je vse učiteljstvo cerkliške šole oprile delu v prid konviktu. Odbor jim je izrazil za požrtvovalnost in trud zahvalo.

Oprimate se tudi Vi konvikta, podpirajte gospodarsko akcijo in domni več daleč!

Glede izbrisa lastninske pravice na posestvu ob Linhartovi ulici smo storili vse potrebne korake. Upajmo, da se zadeva dovoljno likvidira.

Mislili smo tudi na zemljišče, da v ugodnem slučaju lahko že gradimo konvikt. Obrnili smo se na gerentski svet mestne občine ljubljanske, da naj nam da kako stavbišče. Prošnjo so nam zavrnili.

Poslali smo na ministrstvo prosvete prošnjo, naj nam nakloni primerno podporo. Bila je brezuspešna, ker nima kredita.

Tudi smo mislili že na zgradbo in se obrnili na tvrdko Gassner v Trzinu, da bi nam dala načrte svojega gospodinskega internata. O tem danes ni govora.

Razgrnil sem delo današnjega odbora, delo podeželskih učiteljev-zidarjev. Odkritih in poštenih obrazov stojimo med Vami. Vi ste nas volili in Vaša je sodba!

Tajnikovo poročilo se vzame brez debate na znanje.

(Dalje prih.)

Učiteljski pravnik.

—Š. Na razna vprašanja, zakaj novo upokojeenci s polnimi službenimi leti plačujejo tako visok invalidski in komorni davek, smo dobili sledeče pojasnilo: Upokojeencem se povišajo invalidski in komorni davek v letu 1925, sploh ni računat. Zatorej se je davek v letošnjih mesecih odvisal za leto 1925. Invalidski davek znaša letno 250 Din in se bo po plačnem 1. 1925, računat 11 mesecev, a 20 Din in en mesec 30 Din. Komorni davek znaša letno 125 Din in se bo kakor invalidski računat 11 mesecev a 10 Din in en mesec 15 Din. Organizirani v UJU naj se za take informacije oglašijo pri tajništvu, ker imajo uradni delegacije financ itak z drugimi upokojeenci dosti posla.

Vend. Sadar.

—Š. Prijave za prejetje draginskih doklad, ki jih je založil ekonomat finančne uprave v Ljubljani (glej »Učit. Tov.« št. 10 na 4. strani) dobe šolska vodstva uradno od računovodstva delegacije ministrstva financ odsek za mariborsko in ljubljansko oblast v tolikih izvodih kolikor učnih oseb je na šoli zato ne naročate predmetnih tiskov.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= MOKRONOŠKI UČITELJSKI KROŽEK zboruje v sredo 12. maja t. l. v mokronoški šoli. Pričetek ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Drago Fakin: Učiteljevo poslanstvo med kmetjskim prebivalstvom. 3. Matija Brezovar: Poročilo o obnem zboru

okrajnega učiteljskega društva v Krškem. 4. Slučainosti.

= KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v sredo, dne 12. maja 1926 ob pol 10. uri v šolskem poslopiu v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. O zemljepisju v osnovni šoli predava g. Matko Kante. Ta referat je na zadnjem zborovanju vsled pomanjkanja časa izostal. 3. Slučainosti. Zborovanje se začne točno ob določeni uri ob vsakem številu navzočih članov.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJIGRADEC zboruje glasom seinega sklepa v soboto, dne 8. maja 1926 na Fali in v Rušah. Program se je poslal vsem včlanenim šolskim upraviteljem. Pridite vsi, ker bo to zborovanje, združeno z majniškimi izletom, najbrž zadnje v tekočem šolskem letu.

Poročila:

+ Savinjsko učiteljsko društvo za vranski okraj je zborovalo dne 4. marca t. l. na Gomilskem. — Od 32 članov je bilo navzočih 28.

Pozdrav in zadnji zapisnik. Tov. predsednik pozdravi vse navzoče — posebno novo došli tov. Kremžar in König. — Nato se prečita zapisnik zadnjega zborovanja in odobri.

Poročilo društvenih funkcij. Narj. Tov. predsednik prečita od zadnjega zborovanja dole dopise ter poroča o izpremembah v našem društvu — t. j. prostovoljna odslužitev tov. g. Kramerja po 40 letnem delovanju; upokojevec dveh zvestih tovarišev g. Zotterja in g. Lorberja. — Se ena žalostna izprememba, ki jo je povzročila nemila smrt, ki je posegla nad nas in nam ugrabila blago tovarišico gospo Jano Brišnikovo. Njenemu spominu se zakliče trikrat »Slava!«.

Nato je sledilo letno poročilo tov. tajnice in tov. blaginjarja je poročal o stanju blaginje. Račune sta pregledala tov. Jančigaj in Stanič; ker sta našla vse v redu, sta predlagala, da se da tov. Sotlarju absolutorij.

Razprava »Deklaracije«. O seji širšega sveta v Ljubljani dne 10. jan. t. l. poroča tov. predsednik. Na današnjem obnem zboru razmotrivi in glasoviti o Deklaraciji — je nemogoče, ker je dnevni red preobširen. — Vendar se je sklenilo: »Savinjsko učiteljsko društvo pozdravlja ideje, izražene v Deklaraciji.« Podrobna razprava o njej se odloži na prihodnje zborovanje. Določijo se po dva za in proti referenta.

Razprava pravil UJU. — Pri razpravi »revizija pravil« se sklene, da ostane po več točk v svoji prejšnji veljavi. Nadalje: Odborniki Udruženja naj bodo nastavniki učiteljske, ljudsko in meščanske šolske učiteljstvo in upokojeenci. — Slušaatelj pedagoških šol so lahko člani tamošnjega društva. — Glavne učiteljske skupščine in kongresi se naj vrše v 1. in 2. mesecu poletja. — Glavno skupščino naj tvorijo delegati, kongres pa vsi prisotni člani. — Vsaka oblast naj prijavi svojega voljenega zastopnika pri vel. županu do 1. maja.

Volitve. Dasi se je tovariš predsednik branil sprejeti to odgovorno mesto, vendar je bil enoglasno izvoljen zopet prejšnji odbor: predsednik: tov. Zdošek, podpredsednik: tov. Ševnik, tajnica: tov. Križ, blaginjar: tov. Sotlar in še 4 člani odbora.

Slučainosti. Predlaga se, da preskrbi in uredi zaloga vse šolske knjige, učila in druge potrebščine in izda o tem natančen seznam.

Tovarišica Podbojeva protestira proti referatu, ki se nalagajo samo učiteljem.

Ker se druga društva niso držala svojih obljub glede učiteljskega konvikta v Mariboru, se predlaga in sklene, da tudi naše društvo odstopi od svojega prvotnega namena.

Določijo se prihodnje zborovanje v maju na Vrnskem.

+ Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj je zborovalo dne 13. marca t. l. ob 10. uri v marib. Narodnem domu.

Udeležba: Navzočih 68 članov, t. j. 60%. Tov. predsednik Šijanec otvori zborovanje, pozdravi navzoče, posebno še tov. obl. šol, nadzornika Senkoviča in tov. srezka šolskega nadzornika Koropca in Tomažiča ter konstatira slabo udeležbo, ki bi morala biti z ozirom na aktualno predavanje tov. M. Vauda pač večja.

Zapisnik in dopisi se vzamejo na znanje.

Tov. Mirko Vauda je govoril obširno in zelo zanimivo o temi »Apel: proučimo vprašanje podeželskega šolstva in učiteljstva«. — Poudrobno je navajal razlike med podeželskim in mestnim šolstvom, potrebe prvega in potrebe drugega. Povdarjal je, da so težnje podeželskega učitelja drugačne kakor mestnega, ki živi in poučuje v vse bolj ugodnih razmerah. Koncem predavanja, ki ga bo na željo vseh navzočih priobčil v »Učit. Tovarišu«, je stavil tov. Vauda sledeča dva predloga, ki so jih zborovalci z odobravanjem sprejeli.

I. Poverjenstvo UJU v Ljubljani naj organizira akcijo proučevanja podeželskega šolstva. V »Učit. Tovarišu« naj bo za tozadevne razprave poseben prostor. V učiteljskih društvih se naj ustanove v to svrhu posebni krožki. Na skupščinah naj pride na dnevni red tudi referat, ki se bo tikal proučevanja podeželskega šolstva, za kar je treba zainteresirati centralo UJU in pa tudi šolske oblasti.

II. Marib. učit. društvo za okolice naj ustanovi podeželski pedagog. didaktični krožek, ki naj stopi v stik radi skupnega delovanja s pedagog. didakt. krožkom v mestu Mariboru. Pri vsakem našem zborovanju naj bo na dnevnem redu tudi tema o proučevanju podeželskega šolstva.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovskih, industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS-ove informacije so valjdar točno izbrpe in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS-ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

V debato, katera se je razvila za tem, so posegli tov. Knaflič ter posebno se tov. obl. šol. nadzornik Senkovič, ki je povdarjal, da je pri tem vprašanju predvsem najtežja tehnična stran. Enorazrednice so ovira dobremu napredku. Tam se ne more doseči istega smotra kakor na bolj razvitih šolah. Naša minimalna zahteva naj bo, da se vse enorazrednice razširijo saj v dvorazrednice, to pa ne oziroma se na vsa nasprotstva. Vobče pa so potrebe dežele različne od potreb mesta. Za podeželske šole bo treba ustvariti posebne učne načrte, ki pa tudi morajo odgovarjati modernim načelom.

Tov. srez. šol. nadzornik Koropec je dal potrebna pojasnila in navodila, kako se morajo izpolniti »službeni listi«, za kar se mu je tov. predsednik lepo zahvalil.

Razpravljanje o reorganizaciji in izpremembi pravil UJU se je radi pomanjkanja časa odložilo na prihodnje zborovanje.

Sklenilo se je tudi, da bo v mesecu aprilu zborovanje.

Ob 13. uri zaključil tov. predsednik dobro uspeši zbor.

Belokranjsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 6. marca v Črnomlju. Udeležba je bila vkljub hladnemu vremenu obila, saj je bilo tudi zanimanje za to važno zborovanje zelo potrebno.

Predsednik otvoril skupščino, nakar čita tajnika zapisnik zadnjega zбора, katerega navzoči odobro. Po prečitanih dopisih, ki so došli med zadnjim in sedanjim zborovanjem, preide skupščina takoj na glavno točko dnevnega reda:

Debata o deklaraciji. Predno pa se je debata pričela predlaga skupščina resolucijo, v kateri protestira proti omejitvi osebne svobode šolskim sreskim referentom kot članom okrajnih učiteljskih društev. Veliki župan je namreč izdal ukaz, s katerim zabranjuje sres. šol. referentom umešavanje v notranje zadeve UJU. Ker so smatrali tovariši in tovarišice, da je to omejitve osebne svobode, so protestirali proti tem anarhijalnim — oziroma nemškimi zagracencem. Tovariši Lukežič pojasni, da je preiskava v polnem teku in da bo stvar, ko bo preiskava dokončana, obravnavalo sodišče. Društvo sklene soglasno resolucijo, ki se glasi:

Belokranjsko učiteljsko društvo zahteva, da sreski poglavar občutno kaznuje krivice v zadevi pretepa naše stanovske tovarišice na Planini, v kolikor to spada v njegovo območje. Ob enem naj sreski poglavar izda tozadevni razglas Kočvarjem kot opozorilo, da živijo v jugoslovanski državi, da to upoštevajo ter da učitelje in državni jezik respektirajo, sicer bodo v ponovnem slučaju najstrožje kaznovani.

Belokranjsko učiteljsko društvo protestira proti predčasnemu upokojitvi tov. nadzornika Matka iz Novega mesta, posebnost, ko je bil upokojen brez pravne podlage in predno je dovršil svojo službeno dobo. Oblasti naj upoštevajo, da je v prvi vrsti upoštevati učitelja kot uradnika in ne kot človeka, ki se morda komu neljub v sled svojega prepričanja.

Po teh sklepih otvoril tovariš predsednik debato o deklaraciji. Priglasilo se je več tovarišev k besedi, med njimi tov. Štrbenk, tov. Živojinovič, tov. Razpotnik, tov. Ljubič. V sled pomankanja časa pa debata o deklaraciji ni bila končana. Vendar je postavil tov. Štrbenk predlog, naj se deklaracija v bistvu sprejme, nakar bo pri prihodnjem zborovanju debata o posameznih točkah, katere bi eventualno bile ali odveč, ali pa je treba njihov tekst nekoliko predrugačiti. Tov. predsednik da predlog na glasovanje in deklaracija je bila v principu soglasno sprejeta. — Nato je zbor določil prihodnje zborovanje na dan 17. aprila v Črnomlju, kjer bo glavna točka dnevnega reda podrobna debata o deklaraciji. — D. S.

Občni zbor litjskega učiteljskega društva se je vršil dne 6. februarja 1926 v risalnici drž. moškega učiteljskega v Ljubljani.

Uvodoma pozdravi predsednik sreskega šol. referenta tov. Iv. Bezjak in zastopnika pov. UJU tov. Lapajeta iz Cerkelj. Ob tej priliki se spomni tudi blagopokojne tov. gdč. Hermine Breindlove.

Nato poda predsednik izčrпно poročilo iz seje širjega sosveta. Dodatno k temu poročilu da več stvarnih pojasnil tov. Lapajeta. O deklaraciji, predloženi od mežiškega učiteljskega društva, se je sklenilo stvarno razpravljati na prihodnjem zborovanju, ko dobi društvo od poverjenstva tozadevni naslog. Odbor se je pooblastil, da pridobi enega zašgovornika in enega protigovornika.

Tajniško poročilo. Vsled odsotnosti tajnika poda predsednik njegovo poročilo. Iz tega je bilo razvidno, da šteje društvo 84 članov ter da je imelo 4 zborovanja z aktualnimi predavanji, več sej, odnosno sestankov ožjega odbora.

Blagajniško poročilo. Blagajnik po hvalno omenja delovanje poverjenikov-upraviteljev in tovarišev odnosno tovarišic z rednim poriranjem in nakazovanjem članarine. Revizorja pregledata račune, najdeta vse v popolnem redu, nakar se blagajniku izreče primerna zahvala z absolutorijem. Članarina za leto 1926. se določi mesečno 20 Din; v tem znesku je všteti 8 Din kot prispevek za Učiteljski konvikt. Konviktu se bo koncem leta nakazal skupni znesek. Člani naj nakazujejo članarino potom svojih poverjenikov na društvo, da je mogoča točna evidenca.

Odbor je bil izvoljen dosedanj; ta je: Levstik J. predsednik, Rigler Franjo podpredsednik, Pelko M. tajnik, Kolenc Lojze blagajnik; ostalim odbornikom pa: tov. Kalin M., Lusner G., Poljanec-Furlan Z., Tancig Vera in Vrščaj Zinka. Računska preglednika sta tov.: Andoljšek B. in Okorn V. — Volitev delegatov se je odložila na prihodnje zborovanje.

Dne 20. marca 1926 je imenovano društvo imelo zborovanje na istem zavodu. Po običajnem uvodu je sledila volitev delegatov, ki je sledeča: a) za pokr. skupščino: Verbič Joško in Kolenc Lojze; nam. Okorn Vinko in Golob Franjo; b) za glavno skupščino: Pelko M., nam. Rigler Fr.

Glede deklaracije se je za protigovornika javil tov. Golob Fr., ki ga je odbor na svoji seji

akceptiral. Za progovornika se pa na poziv odbora v vabilu za zborovanje ni prijavil nobeden član. Po prečitnem referatu tov. Goloba se je razvila debata, v kateri je tov. Samec razpletel namišljeni referat kot progovornik: Ker se k debati nadalje ni nihče več javil, je predsednik odredil glasovanje o stavljeni resoluciji tov. Goloba, ki se glasi: »Deklaracija se smatra odveč, ker je po členu 2. pravil UJU lahko vsak učitelj-ica član organizacije UJU ne glede na strankarsko pripadnost. Vodstvo pa naj se v boju doče strogo ravna po tem členu.« Za to resolucijo je glasovalo 30 članov. Predsednik je po prvem štetju konstatiral, da je od 58 navzočih članov glasovalo »za« 30. Ker se je pa ugotovilo, da je došlo tik pred volitvijo še par članov (3), je predsednik odredil protiglasovanje, pri katerem je 9 članov zapustilo zborovalnico. Proti resoluciji pa ni glasoval nihče.

Glede izpremembe pravil pov. UJU so bili sprejeti vsi predlogi, ki jih je postavil odbor. Končno je postavil tov. Okorn predlog, da naj delegati pri volitvi na skupščini uveljavljajo predlog, da pride v naše zastope čim več tovarišev podeželov.

Pelko Matija, Levstik Janko, t. č. tajnik, t. č. predsednik.

Učiteljsko društvo za srez Murska Sobota je zborovalo dne 12. februarja in dne 6. marca t. l. Udeležba 6. marca: 62 članov, 12. febr.: 74 članov. — Predsednik tov. Požegar je otvoril zborovanje ter prisrčno pozdravil gosta tov. Ant. Hrena, kakor tudi novo vstopivše članice.

Zapisnik zadnjega zborovanja je bil sprejet.

Poročilo o seji širjega sosveta v Ljubljani dne 10. januarja je podal tov. Ciril Hočvar. Po njegovem zanimivem in izčrpnem referatu je zbrano članstvo soglasno sprejelo deklaracijo, ki jo je društveni odbor na svoji seji dne 25. februarja ponovno temeljito predelal ter sprejel z malenkostnimi spremembami v tekstu, nakar jo je članstvo na zborovanju dne 6. marca končno veljavno sprejelo.

Učiteljski dom v Mariboru. O nalogah in cilju društva U. D. je obširno referiral tov. Hren. Povdarjal je, kako neobhodno potrebno je, da izvrši društvo čim preje veliko nalogo, ki si jo je nadelo, podal nam je tudi zanimivo sliko o delu, ki ga je društvo že izvršilo. Po njegovih izjavah je članstvo sklenilo pristop k društvu z letnim prispevkom po 100 Din. Na zborovanju dne 6. marca se je o tem razpravljalo ponovno, obveljal pa je prvotni sklep. Letno tajniško poročilo kaže sicer uspešno delovanje društva, vendar pa bi bili za nami lahko večji uspehi, ako bi se zavedal vsak član-ica svoje družbene in stanovske dolžnosti. Za sedaj rečem le: »Izrabite društvena zborovanja v to, za kar so namenjena! Šele v drugi vrsti je komodnost, promena, izleti, ... čebljanje! Drugič, če bo treba, bom govoril direktno!

Blagajniško poročilo. Ker ni imel tov. blagajnik še urejene blagajne, jo pregledoval računov nista mogla pregledati, vsled česar se je preneslo poročilo do 6. marca. Tega dne je prevzel blagajnik novi blagajnik, ki bo imel obilo posla s ščetanjem zaostankarjev. Dne 6. marca je bilo 69 dolžnikov na članarini za l. 1925., med temi 31 takih, ki niso plačali še niti facka. Skandall Napisal bi kaj več, a ne vem, če bodo čitali oni, ki jih zadene.

Volitve so se izvedle z vzklikom. Izvoljen je bil sledeči odbor: preds. Požegar, nam. Hočvar; tajnik Duje, nam. Dolencova Lj.; blag. Šubel, nam. Prelogova; odborniki: Džuban, Čepregl, Titan, Verčec, Kočar, Rusjan; pregl. računov: Antauer in Deškovič.

Na zborovanju dne 6. marca se je spominjal tov. preds. v toplih besedah umrlega tovariša Kallata Adolfa. Moza-dobričin in vrlega tovariša ohranimo v prijetnem spominu!

Poročilo o odborovi seji z dne 25. febr., o volitvah učit. zastopnika, kakor tudi o nasilju nad tov. urednikom »U. T.« je podal tajnik Duje. Slednje poročilo je vzel članstvo z ogorčenjem na znanje ter odobrilo odposlani protest.

Poročilo kult. prosv. odseka je podal preds. tov. Hočvar, ki je podal ob enem tudi smernice za bodoče delo.

Pedi. krožki. Poročilo je podala le tovarišica Tomincova za mursko-soboški krožek. Ostala dva nista zborovala.

Predavanje. Prof. dr. Makso Robič je imel nad vse zanimivo in podučno predavanje o »Veri starih Slovanov«. — Predavanje, za katero je črpal g. predavatelj snov iz najrazličnejših, nam po večini nedostopnih virov — najstarejša poročila o mitologiji vseh slovanskih plemen, »bega malikov pred krščanstvom, itd., je bilo tem zanimiveje, ker je bilo urejeno skrbno kronološko. Na žalost pa moram ugotoviti, da ni to, vse pažnje vredno predavanje našlo pri nekaterih dovolj razumevanja. Gospoda predavatelja pa prosimo, da objavi svoje predavanje v »Popotniku«.

Članarina. Za l. 1926. znaša članarina sledeče: Vsak član prispeva za »Učiteljski dom« v Mariboru 100 Din; z učitelji poročene učiteljice plačajo letno 80 Din, vpokojenci 100 Din, ostali pa 130 Din.

Poravnajte čimprej članarino za prvo tromesečje, ki je že skoro za nami! Vedni opomni so predragi, a časti ne delajo nikomur!

M. Duje, tajnik.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani. Franciškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Polžja hišica se imenuje najnovejša zbirka otroških pesmic, ki jih je poklonil Karel Širok naši mladini za prihu. Z mičnimi sličicami prof. S. Šantla opremljena knjižica ne bo le dobro došla našim malčkom, ampak tudi njih vzgojiteljem, ker nudi za jezikovni pouk in za deklaracije polno nove snovi. Knjižico je založila Minka Modic, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 1. Cena broširanega izvida 12 Din, vezanemu 14 Din.

—k »Politične stranke«. Dr. Albin Ogrš. Ljubljana, 1926. Samozaložba. Tiskala »Ljudska tiskarna« v Mariboru, 80, 270 strani. Cena: po pošti 42 Din, po pošti priporočeno 45 Din, za inozemstvo 45 Din, za dijake 35 Din.

Spis nodaia sistematično sliko o političnem strankarstvu v moderni demokraciji, popisuje njegovo sociološko podstavo in organizacijske oblike, preiskuje funkcije, ki jih vrše politične stranke ne le v sodobni, temveč splošno v državi. ter proučuje mehaniko, po kateri se ustvarjajo razni strankarski sistemi v poednih državah. Pisatelj hoče podati te objektivno sliko tega, kar je, in se načeloma ne bavi z vprašanji, kako bi bilo usmeriti politično dogajanje, ne ponuja nobenih smernic in navodil, ker ima v tem oziru vsak nosameznik, vsak stan in razred svoj lasten ideal in svoje zahteve. kakor jih im pač narekujejo obstojne razmere. Zato so mu tudi socialne, strankarsko-politične ideologije le predmet za preiskovanje njih socialne tehnologije in ga zanima le funkcija, ki jih socialni ideali in njih sistemi vršijo v celotnem družabnem sestavu. Knjiga ima trajno vrednost in je pisana zelo zanimivo, se odlikuje z bogato vsebino ter se priporoča tudi po čedni svoji zunanosti. Kdor se količkar zanima za politiko — in zanimati se mora za njo v demokraciji — drži vendar vsak inteligent, tudi ako se aktivno v politiki ne udeležuje — bo gotovo z veseljem segel po tej knjigi. Njena cena je kakor glede vsebine tako glede zunanje opreme nižja nego cene enakih spisov kjerkoli v naši ali tujih državah. Spis vsemu učitelstvu najtopleje priporočamo.

—k Giovanni Boccaccio: Dekameron, Druga knjiga. Prevedel dr. A. Budal. V Ljubljani 1926. Izdala Tiskovna zadruga. Strani 250 in 39 celostranskih slik. Cena broš. Din 56.—, celo platno Din 72.—, boljša izdaja v polfranc. vezavi Din 100.—, poština Din 3.—.

Prva knjiga Dekameron, ki je izšla o božiču, je vzbudila po vsebini kot po elegantni in originalni opremi, splošno pozornost. Druga knjiga, ki je izšla sedaj za Veliko noč, bo storila to v še večji meri. Tudi ta knjiga je zabavna, poučna, obenem pa žgoča satira na nemoralno življenje duhovništva in menišstva, knjiga smešnih a čudovitih doživljanj iz meščanskih in plemiških krogov v XIV. stoletju. Duhovščina je »Dekameron« svoj čas hudo preganjala in ga postavila na indeks, sprijaznila se pa je z njegovo vsebino, ko je izšla posebna cerkveno dovoljena izdaja, v kateri nastopajo v enakih dogodkih plemkinje mesto opatinj, vojaki mesto duhovnov, a čarodeji mesto menihov. Dekameron spada med najslavnejša dela svetovne literature. Po sodobni sodbi so Danteja občudovali, Petrarca hvalili, a Boccaccia čitali.

—k Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo s književno prilogo (vsak drugi mesec). Urejuje Zorko Prelovec, izdaja in zalaga pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Pravkar je izšla februarjska številka, ki prinaša dva najnovejša, zelo zanimiva mešana zbor našega plovdivtega skladatelja Emila Adamiča. Za štirinajst dni izide tretja številka s književno prilogo. — Z Zbori smo dobili glasben list, ki bo vsaj kar se tiče zborovske glasbe in potreb pevskih društev prav lahko nadomeščen »Nove Akorde«. Tak list pač zasluži, da ga podpirajo pevška društva, pevci in pevke, vsi ki se za glasbo zanimajo. Naročile naj bi se nanj tudi okr. učiteljske knjižnice! — Uprava »Zborov« vljudno prosi vse lanske naročnike, da nemudoma poravnajo letošnje naročnino v znesku 40 dinarjev. List brez plačanih naročnikov dolgo ne bo mogel izhajati. Podpirajte ga!

—k Josip Grdina, štiri leta v ruskem ujetništvu. Ljubljana, 1925. Komisijska zaloga Jugoslovanske knjigarnе v Ljubljani. Cena broš. 80 Din.

Koliko naših ljudi je usodna svetovna vojna vrgla med širni ruski svet; bili so inteligenti, izobraženi, pa tudi navadni ljudje, toda nihče se ni našel, da bi svoje doživljanje napisal in jih tiskane sporočil radoznavnemu občinstvu. Pri tem moral šele mlad, pa nadarjen ameriški Slovenec, ki so ga čudna pota usode privedla tik pred izbruhom svetovne vojne nazaj v staro domovino, ki ga je poslala na krvave gališke boje poljane, od ondat pa v rusko ujetništvo, od koder se je kakor starogrški Odisej mnogo in brdko preizkušanj vrnil po štirih letih v svojo rodno vas odn. odrinil vnovič preko oceana v Ameriko. Ti spomini bodo s svojo neposrednostjo občutja, finim darom opazovanja in naravnost dramatično napetostjo dogodkov priljubljeno čtivo za staro in mlado, zlasti še ker dobrih potopisov Slovinci za enkrat tako živo pogrešamo. Kako radi sledimo pisateljevemu opisu potovanja po ruski železnici, kako nam seznanja s »kijatomkom«, z življenjem po kmetih med priprostim mušiki in ponosnimi kozaki, ki jih nas uči vse bolj spoštovati; kako živo nam riše šege in navade, vero in cerkev, delo na polju in utise potovanja po ozemlju samozavestnih, a poštenih donskih kozakov. Z bridkostjo in srcu pričakujemo rešitve ujetnikov iz gozdne sužnosti samosilnega ruskega barona v uralsko-sibirskem gorovju in z vročo željo ga spremljamo na povratku v domovino, da bi srečno premagal številne ovire in preстал vse preteče nevarnosti. Grdinov popis ruskih revolucijskih dni, časa boljševiške strahovlade in zadržanje ruskega mušika v oni dobi pa je za nas, ki smo o vsem tem tako slabo poučeni, naravnost zgodovinski dokument. Knjigo, ki jo krasi več lepih slik, pa bo vzel vsak rad v roke tudi radi tega, ker ji je pisatelj dodal v prilogi tudi še kratek pregled zgodovine ruskega naroda, menda prva skupna in pregledna zgodovina te vrste v slovanskem jeziku. — Če še pristavimo, da je cena 80 Din za delo, ki obsega 611 strani, za slovanske knjigotržne razmere izredno nizka, moramo končno te spomine in potopise vsakomur kar najtopleje priporočati, nikakor pa ne smejo manjkati v nobeni prosvetni, šolski, društveni in izobraževalni knjižnici.

ODLIČNE, JEFTINE KNJIŽICE.

Treba početi iz nova. Moramo stvarati, odgajati novo čitačo publiko, a to se može samo onda, ako djeci turimo u ruke, već u ranoj dobi, dobru knjigu. Polazeći sa toga stajališta i s visokim mjerilom, da je za djecu dobro tek ono, što je i inače najbolje, pokrenula je Prosvjetna nakladna zadruga naročitu dječju knjižnicu, kojoj je dala ime, za to jer je pokrenuta sada u proljeću i namijenjena u prvom redu onima, koji su u pramaljeću života: **Vesninom knjižnicom** za djecu. Zasnovano je, da Vesnina knjižnica izlazi u nizu kola, a svako kolo, da ima četiri knjižice. Prvo kolo upravo je izšlo i u ove četiri knjižice prvoga kola, ušle su priče ovih svjetskih pisaca i pjesnika: **M. Maeterlinckova** priča, upravo pjesničko razmatranje o njegovom piscu **Pelleasu**, Priča naj-suptilnijega ruskoga pripovjedača, **Antona Pavloviča Čehova**: **Kaštanka** crta takodjer život takovoga četveronošca, jedne zalutale kuje, ali se u velike razlikuje od prikazivanja Maeterlinckova Pelleasa. U trećoj knjižici je jedna od najljepših priča odličnog dječjega pisca i pripovjedača, engleskog pisca **K. Kiplinga**: **Slonici**, ili tačnije priča o tome, kako je radoznali Slonici dobili dugi nos — rilo, jer je htio doznati što krokodil ruča.

Četvrta priča, izdavana iz zbirke **kineskih narodnih priča**, **Mudrac Hu-Di** ide za tim, da čita-telju utvrdi i ojača vjeru u pravednost. Cijena pojedinoj knjižici je dva i pol dinara, pak bi tu Vesninu knjižicu preporučivala već i ta neobično niska cijena, bez obzira na ukusnu opremu i kao što se vidi; odličan izbor samoga štiva. Izlaženje drugoga kola zavisi o tome, kada će se utrškom prvoga kola podmiriti i njegovi troškovi. Zavisi u prvom redu o našim učiteljima i još više učiteljicama, da pomognu pri raspačavanju Vesnine knjižnice i o Ministarstvu prosvjete, da i ono bilo kojim načinom pomogne produživanje s izdavanjem daljnjih kola Vesnine knjižnice, pak da doskora dobijemo drugo, treće i daljnja Kola Vesnine Knjižnice za djecu, koja će donositi ne samo po izbor priče i iz drugih književnosti, nego i od naših dječjih i drugih pisaca. Uredništvo i uprava **Vesnine Knjižnice za djecu** povjereni su Andriji Milčinoviću. Narudžbe, pisma i novac treba slati **Vesninom Knjižnici za djecu**, Zagreb, Gundulićeva broj 24.

Po sklepu lista.

Učitelji ki im je bila priznana noložaina plača z dnevom dospelosti in so dobili nov dekret, v katerem se jim priznava položajna plača od dneva ukaza po čl. 106. urad. zakona, naj se pritožijo direktno na Državni svet, proti drugemu odloku, ker pripada položajna plača profesoriem in učiteljem glasom odločbe glavne kontrole iz l. 1924. automatski od dneva dospelosti in ne od dneva ukaza ali odloka.

POSLANO.

Gg. učitelji in učiteljice!

Ako hočete učence razveseliti, potem priredite letos

mainiški izlet na Bled!

V restavraciji na Bleiskem gradu dobite obilno in dobro hrano po sledečih cenah:

Obed:

prvovrsten: Goveja juha, dečenka z dvema prikuhama in močnata jed 15.— Din
drugovrsten: Goveja juha, goveje meso z dvema prikuhama 8-50 »
tretjevrsten: Juha in krompirjev golaž 4.— »

Večeria:

Mesni golaž s krompirjem ali rižota s salato 6.— »

Zaiutrek ali pa mala južina:

Kava, čaj ali mleko z dvema kruhoma 2-50 »

Hladilne pijače:

Malinovec ali limonada, kozarec po 1-50 »

Prenočišče.

preprosto ležišče na žimnici za osebo 2.— »
postelja s perilom 5.— »

S terase pred hotelom je prekrasen razgled na jezero in Triglav. Tudi je pripraven prostor za igre. Postrežba je točna in hitra.

Vljudno se prosi, da učitelstvo pravočasno javi prihod. števílo učencev in spremljevalcev.

S spoštovanjem

Hotel na Bleiskem gradu.

